

[Rytter.]

imidlertid afvist af Flertallet, en Afvisning, der er faldet os alle for Brystet. Specielt er den faldet mig for Brystet, fordi jeg i mange Udvalgssager har stået Side om Side med det ærede 8de Medlem for 6te Kreds (Gunnar Fog-Petersen) i Kravet om, at naar et Mindretal, ja, naar blot eet Medlem af et Udvalg forlangte visse Oplysninger, skulde de skaffes, medmindre det vilde forhindre Sagens Fremme. — i saa Fald var det noget andet. Da vi for nylig behandlede Straffelovsforslaget og der var Spørgsmaal om Indførelse af Dagbodsystemet, var der Tvivl om, hvorvidt vi skulde høre en Professor angaaende dette Spørgsmaal tillige med andre; der blev sagt, at det kunde ingen Indflydelse faa, for han kunde ikke sige noget, som vi ikke kunde sige os selv. Jeg holdt paa, at vi skulde have en Udtalelse; det ærede Medlem støttede mig, og hele Udvalget gik med til, at vi skulde have en saadan Udtalelse fra vedkommende Professor. Men i dette Tilfælde blev det altsaa nægtet os.

Vi havde derimod en Samtale med den højtærede Indenrigsminister, og Indenrigsministeren oplyste, som den ærede Ordfører sagde, at man i Ministeriet var enig om, at Spørgsmaalet var tvivlsomt, og at man ikke havde taget Standpunkt — saaledes var det formuleret — til selve Spørgsmaalet. Endvidere oplyste Ministeren, at trods megen Anstrengelse i Ministeriet ved Gennemgang af det Materiale, der stod til Ministeriets Raadighed, ogsaa ved Gennemgangen af det, som med ministeriel Sprogbrug kaldes „Visdomsbøgerne“, var det ikke lykkedes at finde noget Tilfælde, som kunde være vejledende. Det blev nu imidlertid oplyst i Udvalget, at der havde foreligget et tidligere Tilfælde, nemlig fra Roskilde i 1928, hvor Spørgsmaalet havde været fremme, idet der ved den Lejlighed var afgivet 5 Stemmesedler, som ikke indeholdt Navne paa Suppleanter, og som derfor var blevet erklæret ugyldige. Dette er efter vor Opfattelse et Præcedens, som man maa tillægge stor Betydning.

Den ærede Ordfører sagde, at det ligger 11 Aar tilbage i Tiden. Jeg forstaar ikke denne Betragtning. Selv om det laa 20 Aar tilbage i Tiden, blev Argumentet derved kun saa meget stærkere, for det vilde sige, at man i en Aarrække havde opretholdt den Anskuelse, som dengang blev slaaet fast. Vi ser endog, at Højesteret undertiden i sine Domme har skrevet: Spørgsmaalet har ikke tidligere været forelagt Højesteret, men det har været forelagt Landsretten for saa og saa mange Aar siden, og da blev der

udtalt det og det, og det, som dengang blev udtalt, maa nu anses for at være blevet Praksis — derfor stadfæster Højesteret nu Landsrettens Afgørelse i en lignende Sag efter saa mange Aars Forløb, idet man siger: Selv om det ikke er den højeste Instans, der har afgjort Spørgsmaalet tidligere, er der dog udtalt en Anskuelse, som har været Præcedens i mange Tilfælde, som vi maaske slet ikke kender.

Denne Regel maa saa meget desto mere gælde her, som det, der skete i Roskilde, ikke skete hemmeligt, det var noget, som hele Landets Befolkning fik at vide. Jeg ser bort fra, at det blev meddelt i Statistiske Meddelelser, altsaa i det officielle Organ, som ogsaa blev forelagt for Landstinget; men jeg gør opmærksom paa, det gik igen i den københavnske Presse med Udtryk, som ikke kan misforstaas. Man kan sige, det kun er et Referat, ja vel, men det er et Referat, som ikke lader nogen Tvivl tilbage. „Berlingske Tidende“ skriver den 28. September 1928: „5 Stemmer faldt paa Parkov, men var ugyldige, da der ingen Stedfortrædere var opført“ — Bladet slaar det altsaa fast som et Faktum. „Politiken“ skriver: „Da der ikke var opført Suppleant-Navne paa disse Stemmesedler, blev de kendt ugyldige“ — ogsaa her gaar man ud fra det som et Faktum. „Social-Demokraten“ skriver: „Men Stemmerne var ugyldige, da der ingen Stedfortrædere var opført“. Altsaa disse store Blade bringer det til Offentlighedens Kundskab, at saadan har man fortolket Loven i Roskilde, og dog var der ingen, der tog Afstand fra det, hverken dengang eller senere. Derfor kan der efter vor Anskuelse overhovedet ikke være nogen Tvivl om Ordenes rette Forstaaelse.

Da det nu var blevet oplyst i Udvalget, at saadan laa Sagen, mente Mindretallet, at det var naturligt, at vi spurgte Indenrigsministeren igen, nemlig om, hvad Ministeriet nu vilde sige; da Udvalget kunde oplyse Ministeriet om, at et saadant Tilfælde forelaa, hvad vilde saa Ministeriet officielt udtale angaaende Sagen? Det var dog efter vor Mening et meget rimeligt Forlangende, at vi skulde gaa til det Ministerium, som har med Valgloven at gøre, og fra dette Ministerium faa en Udtalelse om, hvorledes man i Ministeriet saa paa det. Men ogsaa dette blev nægtet os. Jeg finder denne sidste Nægtelse akkurat lige saa mærkværdig som den første. At man ikke kan spørge selve det Ministerium, som vi har med at gøre i Valglovssager, i saadanne Spørgsmaal, forekommer mig ganske uforstaaeligt.

Den ærede Ordfører kom med forskel-